

Opracowano w ramach realizacji projektu
„Wykwalifikowany nauczyciel WF absolwentem AWF w Katowicach” POWR.03.01.00-00-KN27/18-00

Nazwa modułu: Bezpieczeństwo w aktywności fizycznej		ECTS: 2
Wydział: Wydział Wychowania Fizycznego		Kierunek: Wychowanie fizyczne
Nazwa jednostki prowadzącej moduł: Katedra Teorii i Metodyki WF		Rok: I Semestr: 1
Forma studiów/ rodzaj studiów: Stacjonarne studia II stopnia	Profil kształcenia: ogólnoakademicki	Status modułu: obowiązkowy
Język modułu: polski	Forma zajęć: wykłady	Wymiar zajęć : 26 godzin
Koordinator modułu	Dr Dariusz Pośpiech	Sposób realizacji: Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów
Wymagania wstępne	Wiedza: Umiejętności: Kompetencje społeczne:	
Cele modułu	Celem jest zapoznanie studentów z teoretycznymi i praktycznymi aspektami dotyczącymi obszaru bezpieczeństwa w aktywności fizycznej oraz ergonomii pracy ucznia i nauczyciela na różnych poziomach edukacji szkolnej, jak również wyposażenie studenta w kompetencje umożliwiające realizowanie zadań w wyżej wymienionych obszarach z różnymi grupami dzieci, młodzieży i dorosłych	

Lp.	Modułowe efekty kształcenia Student:	Odniesienie do efektów kierunkowych
W zakresie wiedzy		
W-1	Ma podstawową wiedzę o współczesnych zagrożeniach i problemach edukacyjnych dotyczących dzieci i młodzieży związanych z bezpieczeństwem na lekcjach wychowania fizycznego	K_W11 K_W13
W-2	Ma podstawową wiedzę o współczesnych zagrożeniach i problemach edukacyjnych dotyczących ergonomii pracy uczniów i nauczycieli w procesie nauczania-uczenia się	K_W11
W-3	Posiada pogłębioną znajomość funkcjonowania organizmu w środowisku szkolnym w zakresie ergonomii pracy nauczyciela i ucznia	K_W02
W zakresie umiejętności		
U-1	Potrafi dobrać odpowiednie środki, rozwiązania organizacyjne i metody realizacji wytyczonych celów na każdym etapie edukacji oraz stosownie do potrzeb indywidualnych uczniów i warunków pracy w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa na lekcjach wychowania fizycznego	K_U07
U-2	Potrafi prowadzić lekcje ukierunkowane na usamodzielnianie ucznia w zakresie dbałości o bezpieczeństwo własne i innych	K_U08
U-3	Potrafi zaplanować proces wychowania fizycznego i edukacji zdrowotnej stosownie do wytycznych programowych władz oświatowych z uwzględnieniem przepisów prawa oświatowego oraz pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole	K_U06
U-4	Potrafi ukierunkować zajęcia szkolne w zakresie ergonomii na indywidualne potrzeby dzieci, młodzieży i dorosłych, w tym obarczonych chorobą cywilizacyjną	K_U04

Opracowano w ramach realizacji projektu
„Wykwalifikowany nauczyciel WF absolwentem AWF w Katowicach” POWR.03.01.00-00-KN27/18-00

U-5	Potrafi dobrać odpowiednie środki, rozwiązania organizacyjne i metody realizacji wytyczonych celów w ergonomii pracy ucznia i nauczyciela na każdym etapie edukacji oraz stosownie do potrzeb indywidualnych uczniów i warunków pracy	K_U07 K_U05
W zakresie kompetencji społecznych		
K-K 1	Rozumie potrzebę poszerzania wiedzy i umiejętności celem stałego modyfikowania i poszerzania zasobu środków stosowanych w procesie edukacyjnym w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa uczniów w lekcji wychowania fizycznego	K_K02
K-K 2	Jest przekonany o potrzebie motywowania uczestników zajęć do samorealizacji poprzez aktywny styl życia i zachowania dotyczące zasad bezpieczeństwa w aktywności fizycznej	K_K03
K-K 3	Rozumie potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa psychicznego i fizycznego uczestnikom zajęć wychowania fizycznego	K_K13
K-K 4	Rozumie potrzebę poszerzania wiedzy i umiejętności w zakresie w ergonomii pracy ucznia i nauczyciela w procesie nauczania – uczenia się	K_K02
K-K 5	Jest przekonany o słuszności wyrażania opinii i podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania dostrzeżonym nieprawidłowościom związanym z ergonomią pracy ucznia i nauczyciela	K_04

Stosowane metody dydaktyczne

Wykład: Wykład tradycyjny, wykład z wykorzystaniem technik multimedialnych.

Ćwiczenia: opis, dyskusja, pogadanka, praca w grupach, wykonywanie zadań praktycznych

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia uzyskanych przez studentów

Wykonanie prac zaliczeniowych przewidzianych dla danego przedmiotu - projekt oraz zaliczenie ćwiczeń praktycznych podczas zajęć.

Treści modułu kształcenia *		Godziny ST
1.	<p>BEZPIECZEŃSTWO W LEKCJI WYCHOWANIA FIZYCZNEGO</p> <p>1. Odpowiedzialność prawna nauczyciela wychowania fizycznego.</p> <p>2. Rodzaje i miejsca wypadków, urazów i kontuzji w świetle literatury i danych statystycznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Wypadki wynikające z powodu zaniedbań nauczyciela ➤ Wypadki uwarunkowane osobowością ucznia ➤ Przyczyny wypadków o charakterze technicznym ➤ Wypadki swoiste <p>3. Przedmiotowe i podmiotowe uwarunkowania wypadkowości szkolnej uczniów w opinii nauczycieli.</p> <p>4. Obowiązki dyrektora w zakresie bezpieczeństwa uczniów.</p>	13

**Opracowano w ramach realizacji projektu
„Wykwalifikowany nauczyciel WF absolwentem AWF w Katowicach” POWR.03.01.00-00-KN27/18-00**

	<p>5. Obowiązki nauczyciela wychowania fizycznego w zakresie dbałości o zdrowie i bezpieczeństwo uczniów. Obowiązki uczniów i rodziców.</p> <p>6. Tablice informacyjne, regulaminy korzystania z miejsc do ćwiczeń (sala gimnastyczna, boisko szkolne itp.). Certyfikaty, atesty, gwarancje na urządzenia i sprzęt sportowy.</p> <p>7. Procedury powypadkowe.</p> <p>8. Wybrane teorie naukowe w kształtowaniu postaw do bezpiecznego udziału w lekcjach wychowania fizycznego.</p> <p>9. Profilaktyka wychowawcza i dydaktyczna wypadkowości w wychowaniu fizycznym.</p> <p>10. Nauczanie programowe w usprawnianiu procesu edukacji fizycznej.</p> <p>11. Bezpieczeństwo w aktywności fizycznej w podstawach programowych wychowania fizycznego.</p>	
2.	<p>ERGONOMIA PRACY UCZNIA I NAUCZYCIELA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Znaczenie pracy i zawodu w życiu człowieka. Typy osobowości pracy. 2. Podstawowe zagadnienia ergonomii. Ergonomia korekcyjna i koncepcyjna. 3. Materialne uwarunkowania pracy ucznia i nauczyciela w szkole. 4. Fizjologia organizmu a praca ucznia i nauczyciela w szkole. 5. System nerwowy a praca umysłowa. Rola intuicji w procesie poznawczym. 6. Ochrona pracy a choroby zawodowe nauczycieli. 7. Ergonomia pracy z komputerem. 8. Ergonomia e-learningu na wybranym przykładzie. 9. Wytyczne oceny ryzyka zawodowego na stanowisku nauczyciela w szkole. 10. Wybrane czynniki ergonomiczne w kształtowaniu środowiska pracy w szkole. Praca w pozycji siedzącej i stojącej. 11. Wytyczne do stworzenia optymalnych warunków dla procesu nauczania-uczenia się w szkole z uwzględnieniem ćwiczeń śródlekcyjnych i międzylekcyjnych dla uczniów. 12. Wybrane metody i techniki stosowane w ergonomicznych badaniach czynności człowieka w procesie pracy w szkole. 	13

Forma i warunki zaliczenia modułu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia, a także forma i warunki zaliczenia poszczególnych zajęć wchodzących w zakres danego modułu

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest wykazanie się znajomością wszystkich zagadnień teoretycznych i umiejętność ich praktycznej interpretacji oraz zaliczenie prac/projektów wskazanych w poszczególnych przedmiotach modułu.

Ocena bardzo dobra: student posiada pogłębioną wiedzę wymienioną w efektach kształcenia, posiada umiejętność wykonywania prac metodycznych charakteryzujących się trafnością doboru treści szczegółowych oraz wykazał się dużym zaangażowaniem na zajęciach.

Ocena dobra: student opanował wszystkie zagadnienia teoretyczne, jednak ma pewne trudności z ich praktyczną interpretacją, wykonał prawidłowo prace metodyczne oraz uczęszczał na ćwiczenia wykazując w nich średnie zaangażowanie.

Ocena dostateczna: student opanował wiadomości i umiejętności w stopniu podstawowym, jednak posiada luki w ich pogłębionej i praktycznej interpretacji, w zajęciach wykazał się małym zaangażowaniem.

Opracowano w ramach realizacji projektu
„Wykwalifikowany nauczyciel WF absolwentem AWF w Katowicach” POWR.03.01.00-00-KN27/18-00

Nakład pracy studenta - bilans punktów ECTS	Stacjonarne
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:	26
Wg planu studiów, np. Udział w wykładach	
Udział w ćwiczeniach	
Udział w seminariach	
Konsultacje	
Samodzielna praca studenta:	26
Studiowanie literatury	13
Przygotowanie do zajęć	
Wykonanie pracy, projektu, prezentacji	13
Przygotowanie do zaliczeń/egzaminów/sprawdzianów	
Łączny nakład pracy studenta wynosi 52 godziny, co odpowiada 2 punktom ECTS	

Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego modułu
BEZPIECZEŃSTWO W LEKCJI WYCHOWANIA FIZYCZNEGO
<u>Podstawowa</u>
1. Dziewanowska M., <i>Odpowiedzialność i ochrona prawna nauczyciela</i> , https://www.oskko.edu.pl/konferencjaoskko2017/materialy/Odpowiedzialnosc_i_ochrona_prawna_nla.pdf
2. Jaworski M., <i>Odpowiedzialność prawna nauczyciela i dyrektora szkoły jako funkcjonariusza publicznego</i> , file:///C:/Users/admin/AppData/Local/Temp/f-5338-2-prezentacja_mj-3.pdf
3. Ostrowska M., <i>Bezpieczeństwo na lekcji wychowania fizycznego, czyli jak skutecznie unikać wypadków. Podręcznik dla nauczyciela wychowania fizycznego</i> , Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2008.
4. Karta Nauczyciela - tekst ujednolicony na dzień 1.01.2018 r. ustawy o Karcie Nauczyciela z dnia 26 stycznia 1982 r. https://www.prawo.vulcan.edu.pl/przegdok.asp?qdatprz=akt&qplikid=2
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. z 2003 r. nr 6, poz. 69).
6. USTAWA z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, 1000, 1290, 1669 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 534, 730 i 761) https://www.prawo.vulcan.edu.pl/przegdok.asp?qdatprz=akt&qplikid=4186
7. USTAWA z dnia 26 czerwca 1974r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 917, 1000, 1076, 1608, 1629, 2215, 2243, 2244, 2245, 2377, 2432, z 2019 r. poz. 730) http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19740240141/U/D19740141Lj.pdf
8. Wybór aktów prawnych dotyczących bezpieczeństwa uczniów w przedszkolu, szkole i placówce oświatowej file:///C:/Users/admin/AppData/Local/Temp/Wybor_aktow_prawnych_dotyczacych_bezpieczenstwa_uczniow_.pdf
<u>Uzupełniająca</u>
9. Jaworski M., <i>Odpowiedzialność prawna nauczyciela i dyrektora szkoły jako funkcjonariusza publicznego</i> , file:///C:/Users/admin/AppData/Local/Temp/f-5338-2-prezentacja_mj-3.pdf
10. Szwoch E., <i>Odpowiedzialność nauczyciela</i> , http://www.lo5.resman.pl/v/apliki/adlanauczycieli/Odpowiedzialnosc-nauczyciela-1.pdf
11. Kandia K., <i>Odpowiedzialność prawna nauczyciela</i> , Znak, czerwiec 2007, wersja internetowa http://www.miesiecznik.znak.com.pl/6252007ewa-kandia-bednarzodpowiedzialnosc-prawna-nauczyciela/

Opracowano w ramach realizacji projektu
„Wykwalifikowany nauczyciel WF absolwentem AWF w Katowicach” POWR.03.01.00-00-KN27/18-00

ERGONOMIA PRACY UCZNIA I NAUCZYCIELA

Podstawowa

1. Juliszewski J., Kiełbasa P., *Wady i zalety e-learningu – z doświadczeń UR w Krakowie*, w: Złowodzki M., Juliszewski T., Ogińska H., Taczalska A. (red.), *Ergonomia w nauce i szkolnictwie wyższym*, PK, PAU, Kraków 2015.
2. Krause M., Radosz D., *Wytyczne oceny ryzyka zawodowego na stanowisku nauczyciela w szkole*, Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach Nr 1(3)/2007, file:///C:/Users/admin/AppData/Local/Temp/httpstudies_wszop_edu_plobrazkidrukizeszyty2691a_zalaczniki-6.pdf
3. Kamińska J., Tokarski T., *Ergonomia pracy z komputerem – od tabletu do stanowisk z wieloma komputerami*, CIOP – PIB, Warszawa 2016.
4. Stępień J., *Socjologia pracy i zawodu*, Wydawnictwo Akademii Rolniczej, Poznań 2005.
5. Terman D., *Ergonomia – czyli jak pracować wygodniej, zdrowiej i bezpieczniej*, Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku, Gdańsk 2017, https://wup.gdansk.pl/g2/2014_09/0dfcb9074885fb5809b5847f39203465.pdf
6. Wachowicz R., *Higiena pracy umysłowej uczniów*, <https://szkolnictwo.pl/index.php?id=PU2545>
7. Wachowicz R., *Intuicja jako „ergonomiczny” proces poznawczy*, w: Złowodzki M., Juliszewski T., Ogińska H., Taczalska A. (red.), *Ergonomia w nauce i szkolnictwie wyższym*, PK, PAU, Kraków 2015,
8. Wróblewska M., *Ergonomia. Skrypt dla studentów*, Politechnika Opolska, Opole 2004.

Uzupełniająca

1. Czajka J.H., *Ergonomia. Materiały do ćwiczeń*, OWPW, Warszawa 1999.

Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk, w przypadku, gdy program kształcenia przewiduje praktyki

Nie dotyczy

**Opracowano w ramach realizacji projektu
„Wykwalifikowany nauczyciel WF absolwentem AWF w Katowicach” POWR.03.01.00-00-KN27/18-00**

Forma oceny efektów kształcenia

Efekty kształcenia	Forma oceny		
	Prowadzenie zajęć/lekcji WF	Prezentacja/projekt	Obserwacja/dyskusja dydaktyczna
W-1			
W-2			
W-3			
U-1		X	
U-2		X	
U-3		X	
U-4		X	
U-5		X	
K-K 1			X
K-K 2			X
K-K 3			X
K-K 4			X
K-K 5			X

**Opracowano w ramach realizacji projektu
„Wykwalifikowany nauczyciel WF absolwentem AWF w Katowicach” POWR.03.01.00-00-KN27/18-00**

Macierz efektów kształcenia dla modułu

Efekty kształcenia	Przedmiot	
	BEZPIECZEŃSTWO W LEKCJI WYCHOWANIA FIZYCZNEGO	ERGONOMIA PRACU UCZNIĄ I NAUCZYCIELA
W-1	X	
W-2		X
W-3		X
U-1	X	
U-2	X	
U-3	X	
U-4		×
U-5		×
K-K 1	X	
K-K 2	X	
K-K 3	X	
K-K 4		X
K-K 5		X

* Odniesienie Charakterystyk II stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji dla obszaru nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej w ramach szkolnictwa wyższego- poziomy 6/
poziomy 7